

Tisková zpráva, Brno, 28. listopadu 2023

Nové centrum archeogenetického výzkumu přispěje ke zvýšení odolnosti české společnosti

Archeogenetika, nová „revoluce“ v archeologii. Právě na základě odběru vzorků z pohřebišť z různých období dokážou vědci pochopit genetický základ lidských populací. A například i to, jak se obyvatelstvo na našem území vyvíjelo, jaké mělo mezilidské vztahy či jakým civilizačním chorobám čelilo. Výzkumy v oblasti archeogenetiky podpoří vznik unikátní laboratoře v Brně, která bude součástí Centra molekulární medicíny projektu MUNI Bio Pharma Hub.

Vznik archeogenetického centra má z pozice řešitele na starost Jiří Macháček, který v neděli převzal ocenění Česká hlava – Invence. „Nové centrum archeogenetiky pomůže zvýšení odolnosti české společnosti nejen výzkumem počátků civilizačních onemocnění, ale především kritickou reflexí současných kulturních a etnických identit,“ říká vedoucí Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty MU Jiří Macháček, který uspěl se svým týmem v Operačním programu Jan Amos Komenský (OP JAK) ve výzvě Špičkový výzkum. Jeho projekt RES-HUM Připraveni na budoucnost: porozumění dlouhodobé odolnosti lidské kultury získal dotaci 426 milionů korun.

Nový areál MUNI BioPharma Hub vznikne do roku 2026, kdy bude nové centrum archeogenetiky významnou součástí Centra molekulární medicíny. „V laboratoři bude pracovat výzkumná skupina Zuzany Hofmanové. Tato vynikající mladá vědkyně nyní působí na Max Planck Institutu v Lipsku, který vede Svante Pääbo, držitel Nobelovy ceny za rok 2022, a současně i na Masarykově univerzitě v projektu FORMOR financovaném z programu Grantové agentury ČR EXPRO, který zajišťuje financování excelentním vědcům a jejich týmům. Doufáme, že Zuzana Hofmanová v rámci našeho nového projektu Operační program Jan Amos Komenský vybuduje ve spolupráci s kolegy z CEITECu, lékařské a přírodovědecké fakulty konkurenceschopné centrum, které se stane lídrem archeogenetického výzkumu v naší části Evropy,“ doplnil Macháček.

Jiří Macháček, který se specializuje na slovanskou archeologii raného středověku a počítačovou podporu v archeologii, uspěl ve 22. ročníku soutěže Česká hlava přezdívané „česká nobelovka“ a nyní převzal Cenu společnosti ABB – Cenu Invence. „Chápu to především jako cestu k popularizaci a zviditelnění výsledků archeologického bádání na Masarykově univerzitě. Výzkumný tým našeho Ústavu archeologie a muzeologie urazil v posledních letech ohromný kus cesty, a to právě díky invenci a inovacím, které nás posouvají na evropskou úroveň,“ doplnil Macháček. S týmem svých kolegů se v oblasti archeologie dosud zasloužil o mnoho významných nálezů, ať už to byly šperky a zbraně velkomoravských bojovníků, velkomoravský kostel nebo přelomový objev zvířecí kosti – žebra s částí runové abecedy. Podle vědců tento nález dosvědčuje, že již dlouho před zavedením hlaholice v 9. století našeho letopočtu, která byla dosud považována za nejstarší písmo Slovanů, se slovanské kmeny dostaly do kontaktu se starogermánskými runami.

Masarykova univerzita, Filozofická fakulta

Arna Nováka 1/1, 602 00 Brno, Česká republika

T: +420 549 49 1510, E: info@phil.muni.cz, www.phil.muni.cz

Bankovní spojení: KB Brno-město, ČÚ: 85636621/0100, IČ: 00216224, DIČ: CZ00216224

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.